

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

לְפָתֵר לֹא אֶכְפֹּת

כָּל אֶחָד יְכוּל לְחַבֵּשׁ כְּתָר -
מְלַךְ וְגַם חֲמוּר,
כִּי לְפָתֵר לֹא אֶכְפֹּת
עַל אֵיזָה רֹאשׁ לְזָהָר.

כִּי לְפָתֵר לֹא אֶכְפֹּת
אִם הָרֹאשׁ פִּכְחֵ אוֹ שְׂפוּר,
כִּי לְפָתֵר לֹא אֶכְפֹּת
בְּאֵיזָה רֹאשׁ לְבַחֵר.

וְאִם יוֹשֵׁב הַכְּתָר
עַל רֹאשׁוֹ שֶׁל הַחֲמוּר,
הַכְּתָר עֲדִין כְּתָר
וְהַחֲמוּר - חֲמוּר.

שלומית כהן-אסיף

עלון מס' 1525 – 15/2/19

פתיח

בשבוע שעבר הלך לעולמו מלחין ומעבד יוצא דופן. **אריק רוזיך** שמו. רוזיך היה יוצר חשוב ומוערך, שבשנותיו והאחרונות ידע לא מעט סבל. משקל גופו הלך והעצים עד שקשה היה לו לבצע פעולות פשוטות- ניגוד מושלם לאיש המתולתל והמופנם של שנות השבעים.

רוזיך נטמן בבית הקברות של אפיקים. צמרות הברושים זעו ונעו לזמרת תפילותיו של דידי, הרב של עמק הירדן, התפייט אמוץ ברונטמן בוגר להקת הנח"ל והבחורים מאפיקים. רוזיך, יליד חולון, היה נשוי שנים רבות, ללא לופטין בת אפיקים שעזבה את הקיבוץ אחרי הצבא. הוא ביקש להטמן לצד בנו יובל שנפטר מסרטן לפני 7 שנים בעודו בן 24.

מהברנגיה המוזיקלית/קולנועית, כותב אמוץ, נכחו בלוויה ירדנה ארזי ורותי הולצמן חברות 'שוקולד מנטה מסטיק', אלי דנקר חבר קרוב של רוזיך והמתופף מאיר ישראל.
אחרים לא באו כי כנראה לא הכירו, והתקשורת גם לא כל כך דיווחה כי אריק לא היה סלב.
אריק היה אחד המלחינים שהערכתי הערכת אמת, ולמרות שלא פגשתי בו מעולם, יצירתו חדרה לי לעצמות וכישפה אותי. גם עכשיו מכשפת.

הזמר העברי ימשיך ללכת בדרכו הסלולה. מלחינים יקומו ויבלו ויצירתם תישאר או תיכבה. רוזיך הוא מאותם מלחינים ש לא אשכח לעולם ויצירתו לא תישכח ממני.

שבת שלום !
אבנרן

בואו נעשה יחד- ביחד!!

עושרנו, כפי שסברו אחדים, אלא לעורר את השטח לקראת התהליך, והתגובות (בעד או נגד) היו בהתאם. חשוב להדגיש, אומרת **אדמית**, שבחשיבה על פרוייקט זה, הושקעו המון שעות של חשיבה, והיו רגעים לא מעטים שהרגשנו שאנו מחזיקים את זה בשיניים שלא יתמוסס.

הציבור באשדות נחשף לתהליך המתהווה, באמצעות וידאו-קליפ מבודח משהו, שהכינו **אריאל פולק וארז מילר** שעורר תגובות מעורבות. עשינו את הקליפ בהומור וקריצה, אומרת אדמית, כאשר מטבעות השוקולד המוזהבים, מרמזים כביכול על מצבנו הכלכלי המשופר. רצינו לעורר את האנשים לקראת השלב הבא בתהליך, השלב המעשי, אך כמו שקורה לעיתים, חלק מהציבור לקח את זה למקומות שלא התכוונו אליהם, מדגישה סמדר. בנוסף, אנו חותרים לקיום שני מפגשים נוספים שיתמקדו בשאלה כיצד מתכננים ויוזמים פרוייקטים.

אחד הפרוייקטים שיעמוד למבחן הציבור שיתקיים בעוד כשבועיים וחצי (1.3.19) בחדר האוכל, הוא 'נינגה ביער' שנמצא בצמוד לעץ הפיקוס המפואר הסמוך ל-ימול גלעד', השני הוא 'מועדון צעירים' בבית אחדותי שנולד ביוזמת שני אשדותים. רעיון נוסף שיעמוד למבחן הוא מועדון לילדים של ישיבי בצהריים וישנם נוספים שיחשפו בהמשך. היה חשוב לנו, אומרת סמדר, שאנשים שמריצים פרוייקט, הלב שלהם יתרחב ונראה זיק בעינים. במהלך המפגש תציג כל קבוצה את הפרוייקט שלה למבחן הציבור, והשלושה שיזכו בניקוד הגבוה ביותר, יתוקצבו וייצאו לדרך.

יונתן: הכוונה שלנו שכל פרוייקט כזה יחבר אליו אנשים משלב הרעיון ועד הביצוע, כאשר הדגש הוא על עשייה משותפת.
סמדר: הפרוייקטים שייבחרו, יקבלו ליווי של איש מקצוע, ואנחנו נהיה בקשר כדי לתת כלים ועזרה.

סוף בעמוד הבא

האם הבאנר 'לעשות יחד ביחד', שמתנוסס לאחרונה על לוחות המודעות שלנו, הוא ניסיון נוסף לעורר את השטח הרדום, או שמא מכפיל כח אמיתי שסך החלקים בו, עשוי לעלות על השלם? ימים יגידו.

בקרב ההנהלה החברתית שלנו, כבר מדברים תקופה ארוכה על כך שצריך להזרים 'דם חדש' למערכת שלנו שהולכת ומתבגרת, אומרת **סמדר מטלון** מנהלת מש"א. הדבר קיבל ביטוי מוחצן במעגלי שיח, ועתה נראה שהגיע העת למעשים.

כדי לקדם את הנושא, אומרת סמדר, גייסנו יועצת ארגונית (**יפעת לב**) כשלנגד עינינו מטרה חשובה- לטפח מנהיגות מקומית. הקמנו צוות שהורכב מבעלי תפקידים וכלל בתוכו צעירים (בגיל וברוח) וגם מועמדים לקליטה. בתהליך שהתקיים לאורך תקופה, הבנו שאיש לא ירצה להצהיר על עצמו 'מנהיג מקומי', בטרם ירגיש שהוא שייך. הפנמנו ששאלת 'השייכות' היא מאד מהותית וקריטית בקרב צעירינו ונקלטינו, והחלטנו להתמקד בה, והשאלות שצפו ועלו, הובילו אותנו לחשיבה ממוקדת שהמסר שלה הן ארבע מילים '**בואו נעשה יחד ביחד**'.

יונתן: הקצבנו לפרוייקט 'יחד ביחד' סכום צנוע של 40 אש"ח, שרובו בא מהקיבוץ והיתרה מהאגודה הקהילתית, כאשר המטרה היא להקציב לכל אחד משלושת הפרוייקטים שיבחר על ידי הציבור (מתוך למעלה משבע הצעות), סכום של רבבת שקלים. מטרת הפרסום לא היתה להעיד על

בואו נעשה יחד - סוף

אדמית: כדי לוודא שתהליך כזה קורה, תפקידנו כהנהלה הוא לדחוף, כי החבריה הצעירים עסוקים מאד בנישה של הישרדות כלכלית, גידול ילדים ואי וודאות לגבי קבלתם לחברות נוכח העיכובים בתהליך הקליטה.

יונתן: הצעירים בניגוד לנו, חושבים מהר ועושים מהר וברגע שאתה מהרהר בלבך, הם כבר בפרק העשירי. יחד עם זה, קשה מאד לאתר מביניהם את המזכיר או את מנהל בקהילה הבא שלנו, בגלל הסיבות שהוזכרו.

סמדר: הכרתי חלק מהם בתהליכים שעברנו, והרושם שלי הוא שברגע שנתת לתת להם כיוון ואופק, יש על מי לסמוך.

אינשאללה.

אבנרון

אחת המטרות של 'יחד ביחד' אומר מזכירנו **יונתן אלטר** (קדנציה רביעית כמזכיר, הראשונה בגיל 35) היא להגביר את תחושת השייכות של צעירינו למקום דרך עשייה. אשדות אינה משופעת במנהיגות צעירה, ולכן חשבנו שנכון לעת הזו להכניס חבריה צעירים כמשקיפים בהנהלות כמו 'אגדה', מועצת קהילה וצוות איוש דירות, בתוכם גם נקלטים, להם אין אמנם זכות הצבעה אבל בהחלט יכולת להשפיע.

יכולנו להמתין שהתהליך כזה יקרה באופן טבעי, אומרת **סמדר**, אך הרגשנו שצריך להתערב, כי מעגל ממלאי התפקידים מצטמצם, הציבור מתבגר ומתעייף, ומצפה מהצעירים לקחת אחריות. מנגד, התחוללו באשדות תהליכים שקשורים לקליטת צעירים שמבקשים להקלט אך קליטתם מתעכבת. קיימנו מעגל שיח, שממנו עלתה קריאה לחזק את תחושת השייכות באמצעות ייזום פרויקטים קהילתיים לאשדות, ואולי בהמשך גם לישובי הסביבה, כאשר פועל יוצא מכך, תהיה יצירת מנהיגות מקומית שתקדם ותתרום לקהילה.

מדוע צעירי אשדות לא מציעים עצמם לתפקידים?

יונתן: בניתוח של מצב התעסוקה, אנחנו מזהים מצב שבו צעירים מקומיים מוכשרים (ויש כאלה לא מעט) אינם מתכוונים בשלב זה לעזוב את מקום עבודתם, אפילו למען תפקיד בכיר כמו מנהל עסקים או מזכיר של אשדות איחוד ומעדיפים להשאר במקומם הנוכחי עד שיסתיים התהליך.

סמדר: אלה שאנחנו פונים אליהם לקחת תפקידי ניהול, נוטים לסרב מסיבה תעסוקתית או חברתית, אך גם תחושת השייכות משליכה על הנכונות להנהיג בקהילה שאתה חי, ולכן הדגש שלנו היום הוא על פעולה התנדבותית ממקום רגשי שקרוב ללב, כמו שעושה גיל אלטר (שהתנדב לקחת לטיפולו את מגרש הכדורסל).

בחינוך החברתי

במסגרת זו הם עברו מפגש מקדים בהנחיית קרן ושותפתה לפרוייקט, לירז עשור, שעסק בקמפיין Me2. בהמשך הם עברו סדרה של שלושה מפגשים בהנחייה של גילי גל מהמרכז לנפגעות תקיפה מינית. המפגשים התקיימו בנפרד לנערות ולנערים, להוציא את מפגש הסיכום שהיה משותף. לדברי דניאל, מדריכת הנעורים, החבר'ה שיתפו פעולה וגילו עניין בנושא תוך שהם שואלים שאלות ומעלים סוגיות עכשוויות במסגרת המפגשים הללו.

מפגש הסיכום של הפרוייקט יהיה בשבוע הבא (יום ה', 21/2) בהצגה "הצאית כאן קודקוד". אני ממליץ בחום לכולם להגיע להצגה מטלטלת זו. אין לי ספק שהיא לא תותיר אף אחד אדיש.

בסוף השבוע השני של חודש ינואר, יצאו בנות ובני שכבה ז' לסמינר שנת מצוות בקיבוץ שער הגולן. במסגרת הסמינר הם קיימו פעילות משותפת עם ילדי שער הגולן ובהמשך עברו סדנה שעסקה בשנת המצוות ובהם כקבוצה. כחלק מהסמינר השכבה נחלקה למס' קבוצות עבודה, אשר במהלך השנה (בחודשים שנותרו עד לסוף שנת ההדרכה) הם יעשו עבודה קבוצתית על פרוייקט משותף אותו יציגו הקבוצות במסגרת ערב הסיום של שנת המצוות.

המשך בעמוד הבא

בימים כתיקונם, התקופה שבין חנוכה לפסח (בין הסופגניה למצה) הינה תקופה רגועה המאפשרת לצוותים בשכבות השונות לקיים תהליכים חינוכיים משמעותיים, ללא "הפרעה", או קטיעה שלהם על ידי חופשות למיניהן.

בחודש ינואר קיימנו מס' נרחב של פעילויות במגוון רחב מאוד של נושאים, חלקם נגזרו מעונות השנה ומעגל השנה וחלקם יוזמות ופרוייקטים בהפקה מקומית.

בתחילת החודש קיימו מפגש עם שלומי פורקוש שעסק בנושא השימוש בסמים (קלים?) בעידן של ליגליזציה. הכותרת של המפגש הייתה דו-משמעית "חומר למחשבה" ושלומי נפגש הן עם בנות ובני השכבה הצעירה (ז'-ח') והן עם ההורים של כלל הנוער באשדות בגילאי ז'-י"ב. למפגש עם שלומי שהיה פתוח לכלל קהילת ההורים באשדות הגיעו כ-25 הורים, מספר מכובד במציאות הנוכחית, אולם זהו מספר נמוך ביותר אם לוקחים בחשבון את מספר הילדים באשדות בגילאי ז'-י"ב. מי שהגיעו למפגש יצאו מסוקרנים, חוששים, עם יותר ידע, עם מעט יותר כלים להתמודדות והכי חשוב עם הרבה יותר מודעות לנושא.

במהלך החודש החולף לקחו חלק בנות ובני חברת הנעורים בחודש המודעות למניעת הטרדות מיניות, שהופק ואורגן על ידי קרן אלטר בשיתוף עם צוות המוגנות של אשדות יעקב.

בחינוך החברתי - המשך

בנחשולים במשך יומיים ועסק בנושאים השונים שעומדים על סדר היום של מערכות החינוך הקיבוצי (גיל רך וחינוך חברתי). בין הנושאים השונים בהם עסק הכנס בלט תחום מצוקת כח האדם בעת הנוכחית ובאי הכנס דנו והתלבטו במציאת דרכי התמודדות ופיתרון של המצב. כצפוי – פתרונות קסם אין, אך סיעור המוחות המשותף וניסיון לחשיבה 'מחוץ לקופסה' בהחלט העלו מסי רעיונות וכיוונים, אשר גם אם לא יפתרו את הבעיה לחלוטין, בהחלט יסייעו לצמצומה.

ביום שישי האחרון ציינו בקהילת אשדות יעקב את יום המשפחה. יום המשפחה אשר נחוג מדי שנה בתאריך לי בשבט היווה עבורנו הזדמנות מצוינת לקיים אירוע קהילתי רב משתתפים, ששילב מפגש מהנה ומפנק של חברי הקהילה. האירוע התקיים באשדות מאוחד ושמחנו לראות שמשפחות רבות לקחו בו חלק. הייתה זו השנה הראשונה (מזה שנים רבות) שאנו מקיימים את האירוע. לאחר האירוע ישבנו לסכם אותו וללמוד כיצד לקיימו גם בעתיד בצורה מלאה וטובה יותר.

בהזדמנות זו אני מבקש להודות לנציגי ההורים שלקחו עימנו חלק בתכנון האירוע, גיל אלטר, אורן ברגר, לילך אזבל, נטשה האוזן, ועדי גל.

סוף בעמוד הבא

במחצית חודש ינואר התקיים בעמק שבוע הנוער בעמק הירדן. הפרוייקט שהובל ע"י מרכז עידן נפתח ביום חילופי שלטון. פעילות זו, אשר מתרחשת זו השנה השנייה ברציפות, מובלת על ידי מועצת הנוער של העמק ובמסגרתה מתלווים נציגים מקרב הנוער לבעלי התפקידים במועצה למשך יום שלם. לקהילת אשדות היה ייצוג משמעותי ביום זה. אורי ארנון "כיהן" כמנכ"ל המועצה, טליה גרוסמן מונתה לדוברת המועצה, ליהו שלו ועידו ברנוף הצטרפו לצוות מרכז עידן, שירי מילר מילאה את מקומה של רכזת הגיל הרך במועצה, קסם משה-חי קיבלה תפקיד בבית גבריאל ורז ליאני ניהלה ליום אחד את המרכז למחול. בסיום היום נפגשו כלל בעלי התפקידים, הבוגרים והצעירים למפגש סיכום במרכז עידן והיה מרגש לראות את הברק בעיניים של הנוער האיכותי והאכפתי שיש לנו בעמק.

בשלהי חודש ינואר חגגנו את ראש השנה לאילנות, ט"ו בשבט. כמדי שנה יצאו ילדינו לטיול בטבע כאשר הפעם התמקדו הטיולים במספר מסלולי טיול במקטעים שונים של שביל סובב כנרת. בסיומו של הטיול התרכזו כולם בחוף צאלון להפנינג איזורי שכלל פעילויות ODT והכל הכל בארגון והובלה של מרכז עידן.

ילדי כיתה א' ביחד עם בנות ובני השכבה הצעירה טיילו לאתר נהריים. נטעו עצים ביער הבנות וקיימו פיקניק משותף.

לפני כשבועיים התקיים כנס החינוך הארצי הרביעי של התק"צ. הכנס התקיים

בחינוך החברתי - המשך

מזל טוב!

אסאדר ויוסי בן פורת להולדת
הנכדה

בת אנרי ואור

מזל טוב אמסחה!

מזל טוב!

אשרה הראל

אניסואי הנכד, בנה של יצא

מזל טוב אמסחה!

עם הפנים קדימה, התחלנו בימים אלו לעסוק בחג הפורים. השנה נקיים את מסיבת הפורים הקהילתית ביום ד', 20 מרץ. המסיבה תתקיים בחדר האוכל של אשדות איחוד והיא תהיה במתכונת מעט שונה מאשר בשנים האחרונות. פרסום רלוונטי ומידע יופצו במהלך הימים הקרובים. לעת עתה – רישמו התאריך ביומנים והיערכו בהתאם.

במקביל להיערכות לפורים התחלנו את תכנון חופשת הפסח. השנה זכינו לחופשת פסח משמעותית של כמעט שבועיים וחצי ובכוונתנו להפיק ממנה את המירב והמיטב.

אמנון אביגדור – מנהל החינוך החברתי

פזמונים

פזמונים מחזיקים אטרה איושנה:
תחרות הפסחות צנקית!

קהילת אשדות מוזמנת להרשם
לתחרות – יש להכין מופע בנושא
המסיבה – ישנות ה-60'

אורך המופע צריך להיות 4 דקות.
פרס מפנק למקום הראשון!!!

להרשם אצל:

אתי: 050-7469159

דלית: 050-3363200

ארכיון אשדות יעקב איחוד

הקמת קרן לפנסיה אישית לחבר

מתי עלה נושא הפנסיה לחברים באשדות בפעם הראשונה? להלן כתבה שתבהיר את התמונה.

הכתבה להלן פורסמה בעלון אשדות לכבוד יום העצמאות ה-22 למדינה ישראל, באייר תש"ל, מאי 1970. כלומר לפני 49 שנים. יתכן והקורא יופתע שכבר אז דנו בנושא כזה. אולם צריך לזכור שהחלוצים ומייסדי הקיבוצים היו אנשים מפוכחים ביותר. ללא תכונה זו לא היה עולה בידם להקים מפעל חיים כה מפואר.

הכותב הוא מאיר זקצר שגם מופיע בתמונה לעיל. הדברים שמאיר כותב ברורים וצלולים ולכן אפשר לגשת ישירות לכתבה.

בהזמנות זו אני גם מתכבד לציין שמאיר זקצר הוא האיש שקישר אותי לראשונה לאשדות.

שבת שלום,

שאול ינאי

יומן מס' 435, 1970

הקמת קרן לפנסיה אישית לחבר

זמנים חדשים – ציפורים חדשות; ציפורים חדשות – זמירות חדשות. . . דור המייסדים של הקיבוץ לא תאר לעצמו שכעבור עשרות שנים של עמל ויגע שהושקעו בפיתוח המשק, תתעורר שאלת הקמת קרן פנסיה לחברים. הלך-המחשבות המקובל היה שהקבוצה היא כל-יכולה ועליה לפתור במידת יכולתה את כל משאלותיו וצרכיו של החבר, צרכי ילדיו, הוריו וכו' עד מאה ועשרים.

צעירים למדי היינו ולא יכולנו לצייר לעצמנו תמונה נכונה של עתיד החברה הקיבוצית.

אמנם קיומו הכלכלי של החבר ומשפחתו מובטחים במלואו וזה עקרון-יסוד של הקבוצה.

אף על פי כן, חש המבוגר לפעמים באי-נוחות ברגש נחיתות, שמא יחשבו עליו שאיננו מרוויח את קיומו או שאוכל לחס חסד. יש באווירה שנוצרה יוצא לחבר הוטיק לשמוע אפילו מפי איזה נער הנמצא במשק בהכשרה זמנית דברים כגון אלה: "מי אתה פה?" "מה זה עסקך בכלל?"

ואז מופיע חשבון הנפש: "באתי למשק צעיר ורענן מלא מרץ ואידיאליים ומסרתי את מיטב שנותי לבניין ופיתוח הבית הזה. בינתיים נעו מחוגי הזמן וכיום אני על סף ששים-שבעים. לדעתי גיל מכובד אחרי עשרות שנות פעילות, ולדעת אחרים – אני קשיש, ישיש וזקן."

נכון הוא שקשישות אינה מחלה והזמן לא פוסח על אף אחד, ורק איש בריא מגיע לקשישות ובכל זאת: עובר על הקשיש משבר פסיכולוגי; הוא חי באי-שקט וחרד לפעמים לעתידו.

הסיכום בישיבת מרכז "האחוד" בקרית ענבים מ-13.4.1970, להקים ועדה שתכין הצעה מפורטת להקמת קרן לפנסיה אישית לחבר, בא איפוא בזמנו.

סוף בעמוד הבא

בארכיון – סוף

נר נשמה חודש פברואר

זהרי	זרח	12.2.1952	ט"ז שבט תשי"ב
גפני	אברהם	7.2.1957	ו' אדר תשי"ז
הראל	אילן	2.2.1960	ד' שבט תש"ך
הרץ	פרידה	8.2.1962	ד' אדר א' תשכ"ב
אורבך	שרה	24.2.1962	ב' אדר א' תשכ"ב
דמלין	יונתן	11.2.1963	י"ז שבט תשכ"ג
דמלין	גיל	18.2.1965	ט"ז אדר א' תשכ"ה
גרהרד	קלר	8.2.1968	ט' שבט תשכ"ח
לרנר	חנן	8.2.1968	ט' שבט תשכ"ח
מוצרי	חיים	8.2.1968	ט' שבט תשכ"ח
חלק	יהודה	10.2.1968	י"ב שבט תשכ"ח
שץ	קלמן	22.2.1968	כ"ג שבט תשכ"ח
ספיר	משה	19.2.1972	ד' אדר תשל"ב
סופ	מרדכי	11.2.1974	י"ט שבט תשל"ד
יעקובסון	חיים	22.2.1975	י"א אדר תשל"ה
גכמן	כרמלה	20.2.1980	ג' אדר תשמ"מ
גולדשמיד	ז'ניה	29.2.1980	י"ב אדר תשמ"מ
ריקליס	אברהם	25.2.1981	כ"א אדר א' תשמ"א
ברסלבסקי	מאיר	28.2.1986	י"ט אדר א' תשמ"ו
שמיר	משה	13.2.1987	י"ב שבט תשמ"ז
שפירא	הרצל	26.2.1988	ח' אדר תשמ"ח
פנר	אריה	26.2.1989	כ"א אדר א' תשמ"ט
לרנר	ישראל	28.2.1989	כ"ג אדר א' תשמ"ט
רימלנד	אבא	2.2.1992	כ"ח שבט תשנ"ב
ראובני	חנוך	9.2.1992	ה' אדר א' תשנ"ב
ברטלר	חנה	4.2.1993	י"ג שבט תשנ"ג
לוריא	אהובה	9.2.1995	ט' אדר א' תשנ"ה
אלתר	אבנר	4.2.1997	כ"ח שבט תשנ"ז
מעין	ליאור	9.2.1998	י"ג שבט תשנ"ח
מלמוד	פולה	21.2.1998	כ"ה שבט תשנ"ח
קרפ	אליעזר	10.2.2003	ח' אדר א' תשס"ג
ויכה	שרה	3.2.2005	כ"ד שבט תשס"ה
גרינבאום	יוחקה	9.2.2001	ט"ז שבט תשס"א
וולשובר	יעקב	9.2.2001	ט"ז שבט תשס"א
כץ	מרגוט	7.2.2011	ג' אדר א' תשע"א
אופיר	דינה	21.2.2015	ב' אדר תשע"ה
הראל	יוסף	20.2.2016	י"א אדר א' תשע"ו
בן נאים	משה	17.2.2018	ב' אדר תשע"ח

פרטים על כל אחד מהנפטרים ניתן לקרוא באתר ההנצחה של אשדות איחוד באינטרנט

נכון הוא, שמבחינה כלכלית אין הגיון רב להפריש ולרכז כספים לקרן מחוץ למשק ובאותו הזמן עצמו מחפש המשק הלוואות בבנקים או עוסק בתיווך שטרות לשם המשכת הפעולות הכלכליות שלו.

זה מאד לא רציונאלי, אולם זה מאד אמוציונאלי! יש לדאוג לתחושת החבר המבוגר במשק ולשיפורו, וכ"כ לתחושת בטחונו של החבר הצעיר לקראת עתידו.

ברור לגמרי שהקשיש שהסתגל לשעות עבודה המועטות שלו, או שיצא לגמרי ממעגל העבודה מטעמי בריאות, ירגיש את עצמו יותר טוב, יותר נוח, אם מדי חודש יכניס לקופת המשק צ'ק שיגיע אליו ועל שמו מהקרן שהצטברה לזכותו משך שנות עבודתו.

יתכן שימצאו בתוכנו חברים שיראו בשינוי מהפכני זה סטייה וכפירה בעיקר בהלכה הקיבוצית, אולם, הקבוצה נוסדה על ידינו ובשבילנו ולא להיפך ויש, איפוא, להתאימה לרוח החברה והזמן.

לכן יש להתייחס לסיכום על הקמת הקרן לפנסייה אישית לחבר, בחיוב!

מאיר זקצר

מי פוצץ את הבית הלבן? - תחקיר

כמה עשרות עובדים בעלי תעודות זיהוי ירדניות, בתקווה שהירדנים יתירו להם להמשיך להפעיל את התחנה גם בעת חרום, אלא שתקוותם של פרנסי המקום נתבדתה חיש מהר, ולמחרת הכרזת המדינה נכנסו לשטחי מפעל החשמל (שהיה בזיכיון חברת החשמל הישראלית אך תחת ריבונות ירדנית) כוחות צבא ירדנים ועיראקיים אשר לקחו בשבי את העובדים (34 במספר בתוכם שתי נשים), בזזו את בתיהם ורוקנו את תכולת המפעל, כולל המרצפות ולוחות החשמל. אחד המבנים שנותר על עומדו היה 'הבית הלבן' של רוטנברג שהתנוסס למרחוק, כמו להזכיר חלום שהיה ונגוז. הסכמי 'שביתת הנשק' שנחתמו ברודוס בתום המלחמה, קבעו שהבית הלבן, כמו יתר בתי שכונות המגורים של תל אור ואזור תחנת החשמל, ישארו תחת ריבונות ירדנית, ולאור עובדה זו, לא ניתן היה עוד לממש את הזיכיון על מתקנים אלה שנעזבו ונשכחו.

את תבוסתה של ירדן במלחמת ששת הימים, ניצלו אירגוני החבלה אשר השתלטו על האזורים הסמוכים לגבול ישראל, ובהם גזרת נהריים, כאשר 'הבית הלבן' משמש עבורם מעין מפקדה קדמית ובסיס יציאה לפיגועים. ב-20 לפברואר 68 במהלך יום קרב קשה שהתחולל באזור קיבוץ גשר, פגעו תותחי צהל במבנה, כאשר חלקים מהקומה השניה נראו מתעופפים ונוחתים מסביב (ראה תמונה מעיתון 'במחנה').

בית המנהל - החזית הדרומית - מערבית

בשלהי שנת 1968, במהלך מלחמת ההתשה בעמק הירדן, נשמע בשעת לילה מאוחרת פיצוץ עמום מכיוון שכונת תל אור, שבעקבותיו נחרב ביתו של 'הזקן מנהריים'. היה זה מבנה דו קומתי מרשים בגודלו ויופיו, המאפיל על סביבתו, שנבנה בשנים 29-1928 כמעונו הרשמי של 'הזקן מנהריים' פנחס רוטנברג, ונועד לאירוח וקבלות פנים של אישים רמי מעלה שפקדו את המקום, דוגמת הנציב העליון הבריטי סר ארתור ווקופ, הלורד רידינג, האמיר עבדאללה ומכובדים אחרים, חלקם בזהות בדויה. הבית טויח וסויד בצבע לבן בוהק על מנת להגן על יושביו מקרני השמש הלוהטות, ומכאן קיבל את שמו 'הבית הלבן' שהפך ל'בית המנהל'. רוטנברג עצמו אישר את הגירסה הסופית של הבית, מתוך החלופות שהציע לו צמד האדריכלים החיפאי: בנימין אוראל ויחזקאל זוהר, ואשר קדם למבני תחנת החשמל שגם אותם תיכנן הצמד. המבנה הכיל משרד, חדרי אירוח, חדר אוכל, חדרי שינה, מטבח וחדר אמבטיה, כאשר דגש רב הושם על סביבת הבית, זאת באמצעות גן נרחב במתכונת אירופית, שכלל שיחים ועצים מעוצבים וכן שבילי הליכה מסוגגנים. סביב הבית נשתל פרדס. סמוך לפרוץ מלחמת השחרור פונתה מנהריים האוכלוסיה האזרחית, ונותרו בה

מי פוצץ את הבית הלבן? - המשך

נכנסים מי הירמוך אל תעלת הבטון המובילה לתחנת הכח. את התעלה שרוחבה כעשרים מטר, עברנו באמצעות סירות גומי בסיוע לוחם שייטת, ומשם עלינו בשביל לעבר גבעה, עליה ניצב מבנה בולט בן שתי קומות, הלוא הוא 'הבית הלבן'. שכבנו במארב מרחק מאה מטר מהבית, כאשר באותה עת ביצעו אנשי החבלה את מלאכת הכנת המטענים בתוך הבית. הכוונה היתה שאם וכאשר יגיעו מחבלים למבנה, הוא יפוצץ מרחוק על יושביו.

אלישע שחם

כאשר הסתיימה מלאכת הכנת המטענים, סמוך לאור ראשון, והבית היה מוכן לפיצוץ באמצעות משדר רדיו, שבו החבלנים לאחור, ובשטח נותרו אנשי חוליית החוד שאיבטחו את המ"פ, בעת שזה שלף את הנצרה, כדי להבטיח שהמטענים יופעלו בזמן. בשלב זה, התחלנו לכיוון הכח, מתאר שטרק. לא הספקנו לצעוד אלא כמה עשרות מטרים, ואז נשמע פיצוץ אדיר (כ-500 ק"ג ט.נ.ט.) שבתוך שניה הביא לקריסתו של המבנה הדו-קומתי, כאשר בכל הסביבה מתעופפות אבנים. "זה היה מחזה יוצא דופן", נזכר אחד מאנשי החבלה, "כי בדרך כלל פוצצנו חושות ותעלות השקייה. לראות את הבית שוכב על הקרקע עשה עליי רושם חזק. כנראה היה עודף ט.נ.ט."

המשך בעמוד הבא

לאור המשך התקריות, והעובדה שהבית היווה איום מתמיד על כוחות צה"ל שנעו בגזרה, החליט פיקוד צה"ל בשלהי חודש ספטמבר 68 על פעולה שתכליתה השמדת הבית הלבן, והמשימה הוטלה על גדוד 13 של גולני, עליו פיקד אמיר דרורי ז"ל. לביצוע המשימה בחר דרורי את מ"פ פלוגה ב', **דב רייז** מקיבוץ עין המפרץ, מפקד מופנס, קפדן וקר רוח.

התדריך שקדם לפעולה, התקיים במפקדת הגדוד סמוך לבית שאן, בנוכחות אלוף פיקוד צפון דוד (דדו) אלעזר ז"ל, אשר שאל שאלות והעיר הערות. המבנה המכונה 'הבית הלבן' נבחר למשימה, מסביר רייז, משום שמחבלים היו נוהגים להתמקם מעת לעת בקומה השנייה שלו, ומשם לתקוף סיורים של צה"ל באמצעות ירי בזוקות. הכח שנבחר לביצוע המשימה כלל לוחמים ממחלקת החבלה של הגדוד ובעלי תפקיד נוספים. בסך הכל כ-15 איש. לאחר קבוצת הפקודות שהתקיימה במטה הגדוד בסוף ספטמבר או ראשית אוקטובר 68 (תאריך מדויק לא ידוע), יצא הכח בשעת לילה, התמקם בקרבת הבית, ונערך לפעולה. המג"ד אמיר דרורי, עמד על כך שהלוחמים יהיו מקצוענים ברמה גבוהה, כדי להבטיח את הצלחת המשימה.

דב רייז מ"פ פלוגה ב'

לוחם נוסף בכח היה **אלישע שחם** (שטרק), מקיבוץ דן שעמד לפני יציאה לקורס קציני חי"ר, והיה ידוע במעלותיו הטובות כמקלען, ולכן צרפו דב רייז למשימה. התבקשנו לעלות לישוב תל אור היכן שהתגוררו בעבר עובדי תחנת החשמל, מתאר שטרק. עברנו את קו הבתים הראשון והתמקמנו סמוך למקום בו

מי פוצץ את הבית הלבן? - המשך

זכרונות מההתשה

תמונה זו שצילם איש גדוד 13 של גולני בשנת 68, ממרומי 'אשד', מחזירה את עדה לשם אל תקופת מלחמת ההתשה, אז שימש מפעל המיצים הישן בסיס יציאה לסיורים על המערכת. באותה תקופה השתחררה מצה"ל ונכנסה לעשות 'שנה חקלאית' ברפת תחת שרביטו של יואב שרון (היום קוראים לזה 'עבודה מועדפת'). בין הפגזה להפגזה הכירה את שולי לשם ששימש נהג נגמ"ש במילואים, ונשבע לה שגם תמורת מיליון לירות לא יסכים לבוא לגור כאן, כי מסוכן. הקשר בין השנים התהדק ובאוגוסט 71 נערכה החתונה, יחד עם עליזה ויאיר ברקאי ופנינה ומאיר מוסט. למרות שלא נתנו לו מיליון, שולי עבר לגור באשדות, שימש שנים כנהג של 'לוגי' וכאן נולדו ארבעת ילדיהם המשותפים, שאחד מהם, יריב, ממשיך לגור כאן. לעדה ושולי גם שמונה נכדים, התשיעי בדרך.

אבנרן

מה גרם לפיצוץ בטרם עת? איש לא יודע בוודאות לתת תשובה גם היום. ההשערה הרווחת בפי אנשי הגדוד, היא שנקלטה תשדורת ממכשיר בעל תדר דומה, שגרמה להפעלת המטענים, מה שעלול היה לסכן את אנשי הכח. כך או אחרת, אחת מאותן שכיות חמדה של ארץ ישראל הישנה והטובה, הפך בתוך שניות לגל של חורבות. כך חולפת תהילת עולם.

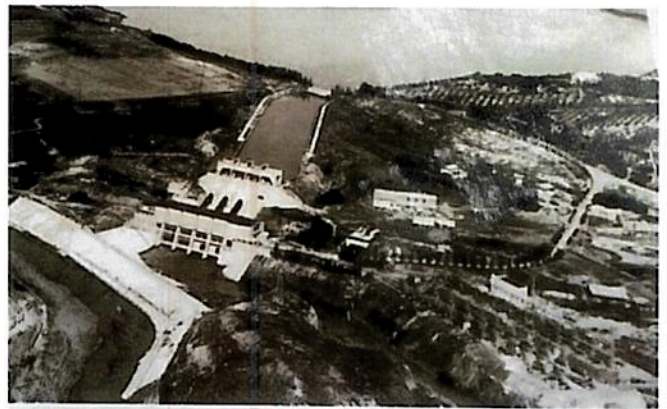
שלוש עובדות ראוי לומר בהקשר הזה:

1. גם אחרי 'מחיקת' הבית הלבן נמשכו ההטרדות על כוחותינו מבתים אחרים בכפר.

2. לאחר (ושמא בעקבות...) פיצוץ הבית הלבן, השמידו הירדנים את כל תריסר בתי שכונת הפקידים המפוארת, על גגות הפטריה המסוגננים, ולא נותר מהם זכר.

3. לעומת זה, שלדי הקירות של מבני 'שכונת העובדים' (שכונת ה-V) עומדים על תילם עד היום במצב של 'רקבון מתקדם'. לדברי הירדנים 'שלדים' אלה מיועדים לשימור אלא שמאחר ומדובר באזור צבאי ירדני, הגישה לישראלים ממילא אינה אפשרית בנסיבות הקיימות. וכל השאר- היסטוריה

מראה כללי של מפעל החשמל בשנות הארבעים. מימין הבית הלבן על רקע האגם

חקלאים בדרום האדום

איני יי

טיול החקלאות שאני זוכה לו שנה אחר שנה, בגין עברי החקלאי, התקיים הפעם בדרום האדום בניצוחו של **חן כץ** שאין בקיא ממנו בתולדותיה של ארצנו למן ימי התנ"ך ועד ימינו אלה. במצוותו של חן יצאנו מאשדות שישה רכבי ארבע על ארבע, מזוודים במיטב הלוגיסטיקה הכלכלה והמזון של 18 חקלאים רעבים ותאבים.

בכביש 90 סמוך מאד לצומת נעמה נאלץ אחד מרכבינו, אותו נהג בכישרון ומיומנות אלון אורבך, לבלום בלימת חירום, מה שלא הצליח לעשות נהג הסקודה שאחריו, שנכנס בנו במלוא העוצמה.

למזלנו, נפגעים לא היו בתאונה, כשאת עיקר הנזק סופג הרכב הפרטי שכל הנראה יוכרז כטוטאל לוסט, למרות גילו הצעיר על הכביש. משם המשכנו דרומה לעבר מאגורות מיתר בואך בית הכנסת בענים, ועד שלוחת עירא שהובילה אותנו ו לתצפית מרהיבה על הר חירן שם נגלו לנו גתות חצובות בסלע. משם אל כביש בית היערן לעבר דרך החקלאית עתיקה בואכה בית הכנסת הקדום בחורבת ענים ועד חאן צאלים שם העברנו את הלילה, בסיוע צמוד של חמאם מקומי מגניב שהשכיח מאיתנו את תלאות היום, כאשר בקבוקי בירה קרה נלגמים אל קרבינו בזה אחר זה.

על הבוקר למחרת עלינו לתצפית על תל שרוחן עם סיפור הקרב של לוחמי האנז"אק האמיצים שהתחולל שם, הצפנו אל ערוצי נחל גרר ומשם למכרות הגופרים הבריטיים הנטושים שממזרח לבארי. לא הרחק משם צפינו מיחף שחורי לעבר רצועה עזה, בטרם הגענו אל גשר מסילת הרכבת הטורקית ומשם א לפונדק אסא לקנח בסטייק טוב בטרם נשוב הביתה עליזים ורוממי רוח. תקצר היריעה להודות לטובי החקלאים שעמלו על כל תג ופרט בטיול הזה שזכה לציון "מושלם".

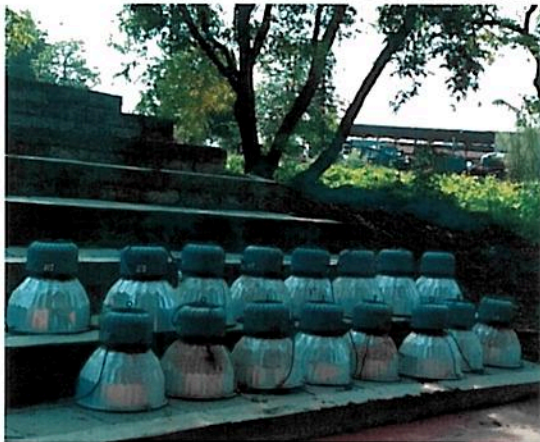

מי ומה באשדות

שקיות אשפה ברחבת המיכלים אז אנא מכס, האשפה רק למיכלים.
וגם נעים לומר זאת - בגן השעשועים החדש נשמרים הסדר והנקיון - כל הכבוד להורים הצעירים.

גלעד גורן מנהל הקהילה מדווח כי בשעה טובה הוחלפה השבוע התאורה במגרש הכדורסל והותקנה תאורת LED חדשה, תקנית וחסכונית. המהלך באחריות ובמימון "נוף אשדות. אפרופו מה שנכתב בפתח של העלון הקודם אודות בורות ומהמורות בכבישי ישראל, מדגיש גורן כי ניתן לתבוע את נתיבי ישראל בגין נזק שנגרם לרכבך כתוצאה מכביש משובש. גלעד תבע בזממו את הרשות וזכה במלוא סכום התביעה.

התאורה הישנה

בסופי השבוע האחרונים מורגשת באי השלום תכונה שלא נראתה שנים רבות. מאות רבות של ירדנים מגיעים בהסעות מאורגנות אל רחבת הדגל ועורכים שם מפגשים הנמשכים לאורך השבת כולה, ואשר מונעים כניסת ישראלים המבקשים להגיע בשעות אלה. הרושם המתקבל הוא שאת ישראל הרישמית העסוקה בבחירות, הדבר לא מטריד, ולכן השלב הבא ככל הנראה

המשך בעמוד הבא

השבוע עמד בסימן הפריימריס במפלגת העבודה שכותרות העיתוננים הכריזו עליה לאור הסקרים הלא מחמיאים כימפלגת האבודה! כאשר באתי בסביבות שבע בערב למלא את חובתי (ענת גרה מפעילות הקמפיין אמרה שאין טעם שאבוא מוקדם יותר) מצאתי עצמי בתור אין סופי של מצביעים, רובם בגילאי שישים ומעלה, שעמדו בסדר מופתי בכניסה לבית עינב באפיקים, שם הוצבו שבע עמדות הצבעה ממוחשבות. הטור האינסופי שיפר מעט את מצב רוחם של אלה שאינם מאמינים לתחזיות השחורות על התרסקותה בטרם עת של המפלגה, שפעם היתה מילה נרדפת לשלטון ושררה והיום נאבקת על קיומה.

הזהו גורלה של המפלגה הנושאת את האותיות – אמת?

האם השבוע הנוכחי יקרא שבוע האבדון?
אפשר שכן. קהילנט: לכולם שלום, היום נעלמו מביתנו שני זוגות נעליים. האחד נעלי ספורט בצבע בורדו השני - כפכפי טבע נאות בצבע בז הזוגות עמדו בחוף ליד דלת הכניסה של ביתנו.

אחד מסוכני המכירות של ישראל היום מתרשל בעבודתו, והראיה: איש נוי והחצר דובי שושני מדווח על גליונות של החינמון המתגוללים בכניסה הראשית להרחבה וממבקש מהציבור: כל היודע מי האיש - אנא יידעו אותי. בנוסף, נמשכת השלכת

מי ומה - סוף

עשי
שיהא עולמך
עולם של שלום
שלום עולמים
שלום עלומים

זכרי
את העלמה שאת
את הדבש שהיה
לפני שרדו בך
נכסי לעצמך
מחדש
את המתיקות הזו
שהיתה
שלך
החיי את העלמה
ובראי לך עולם
עולם של שלום
לפני המשא ומתן שלך עם עצמך
ועם אהובך
לפני ההסכמים
וההפרות
והמלחמות
עשי לך שלום
בתוכך.

שיר שכתבה אורי אנסבכר ז"ל הי"ד

את life!

עלון 1525
עריכה ומי ומה – אבנר רון
שער ואיור – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

יהיה דיון על הפיצוי שנקבל בגין אבדן השטח, שהזיכיון עלי אמור להסתיים בסוף השנה.

עכשיו הזמן לאהבה.... תשאלו את אברהמיק

